

Regionální akční plán Královéhradeckého kraje 2021–2027

Střední školství

Verze – květen 2023

Obsah

Úvod	3
Střední školství	5
A. Popis transparentního a nediskriminačního postupu tvorby aktivity RAP.....	6
B. Věcná náplň aktivity RAP	6
Analýza potřeb a absorpční kapacita	6
Cílový stav.....	7
Finanční alokace	8
Závazek RAP.....	8
Bariéry/rizika	9
C. Příloha – Infrastrukturní rámec projektů	11
Seznam zkratk.....	12

Úvod

Evropská regionální politika stojí na partnerství v území a Evropská komise podporuje vyvážený rozvoj území se zapojením partnerů v území. Navázání partnerství je požadováno návrhem nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních o evropských fondech. Právě Regionální akční plán (RAP) a platforma Regionální stálé konference (RSK) deklarují reálné partnerství a zapojení územních partnerů do realizace regionální politiky Evropské unie (EU).

Programové období 2021–2027 klade v návaznosti na uplynulé období také důraz na tzv. územní dimenzi. Územní dimenzi si lze představit jako zacílení podpory do konkrétního typu území či na specifický problém. Regionální akční plán je národní intervenční nástroj určený výhradně pro řešení územní dimenze z fondů EU ve vybraných tématech. Nepatří mezi integrované územní nástroje.

RAP je nástrojem pro naplňování územních cílů Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. RAP řeší vybraná plošná témata logicky podepřená a postavená na konsenzu klíčových územních partnerů a řídicích orgánů. V rámci RAP jsou v dohodnutých tématech stanoveny alokace na úrovni území kraje, které jsou vypočteny na základě objektivně stanoveného klíče.

RAP řeší pouze vybrané tematické oblasti, a to:

- Střední školství (+ speciální),
- Silnice II. třídy,
- Deinstitutionalizace sociálních služeb – investiční část,
- Zdravotnická záchranná služba.

Další témata, která nejsou součástí schvalované povinné struktury RAP definované Ministerstvem pro místní rozvoj ČR (MMR ČR), budou příp. sledována pouze v synergických vazbách na výše uvedené tematické oblasti, jedná se zejména o vazby na:

- Strategii integrované územní investice (ITI) Hradecko-pardubické aglomerace,
- strategie komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) v Královéhradeckém kraji,
- místní akční plány rozvoje vzdělávání v Královéhradeckém kraji (MAP),
- Regionální inovační strategii Královéhradeckého kraje (RIS 3),
- koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+ (KPSV 2021+).

RAP by měl také přispět ke koordinaci dalších nástrojů a jejich synergii na území kraje – témata se nebudou překrývat s tématy v ITI/CLLD. Jeho realizací by mělo dojít k zefektivnění čerpání fondů EU na území kraje, a to především díky lepší připravenosti území a reálnému monitoringu absorpční kapacity.

Financování RAP z fondů EU bude zajištěno prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu 2021–2027 (IROP).

Proces tvorby RAP, včetně povinné struktury, je stanoven MMR ČR v Metodickém pokynu pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů v programovém období 2021–2027.

Každá aktivita RAP obsahuje níže uvedené kapitoly:

A) Popis transparentního a nediskriminačního postupu tvorby aktivity RAP

B) Věcná náplň aktivity RAP

- Analýza potřeb a absorpční kapacita
- Cílový stav
- Finanční alokace
- Závazek RAP
- Bariéry/rizika

C) Příloha – Infrastrukturní rámec projektů

Tento dokument řeší pouze jednu vybranou aktivitu RAP Královéhradeckého kraje, ostatní aktivity jsou samostatnými materiály. Všechny aktivity RAP schvaluje Regionální stálá konference Královéhradeckého kraje (RSK KHK). Aktualizace každé aktivity RAP je možná po 6 měsících od schválení členy RSK KHK.

RAP Královéhradeckého kraje vychází z platných krajských strategických dokumentů pro dané oblasti, včetně Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2021–2027. Konkrétní výčet koncepcí je uveden v každé aktivitě RAP, a zároveň je v souladu s národními strategiemi, zejména pak se Strategií regionálního rozvoje ČR 2021+.

Aktivity RAP byly zpracovány sekretariátem Regionální stálé konference Královéhradeckého kraje (Centrum investic, rozvoje a inovací) ve spolupráci s dotčenými odbory Krajského úřadu Královéhradeckého kraje (KÚ KHK) a se zapojením relevantních partnerů v území. Sekretariát RSK KHK zpracuje v polovině programového období (tj. k 30. 6. 2024) tzv. Zprávu o naplňování RAP.

Zajištění činnosti RSK KHK je realizováno prostřednictvím navazujících projektů „Regionální stálá konference Královéhradeckého kraje“ financovaných z Operačního programu Technická pomoc.

Střední školství

Královéhradecký kraj patří v porovnání s ostatními kraji Česka k regionům s průměrnou úrovní vzdělanosti obyvatel. V regionu se počet osob s vyšším vzděláním neustále zvyšuje a ve skupině obyvatelstva ve věku 15 let a více tvoří lidé s maximálním dosaženým vzděláním středním s maturitou nebo vysokoškolským 53,1 %. V porovnání s průměrem Česka je v Královéhradeckém kraji menší podíl osob s vysokoškolským vzděláním (ČR = 20,4 %, KHK = 17 %)¹.

V Královéhradeckém kraji působilo od září 2021 celkem 75 středních škol, z toho většinu (54 SŠ; 73 %) zřizoval Královéhradecký kraj. Druhým významnějším zřizovatelem je v regionu privátní sektor (14 SŠ; 17,5 %), 4 střední školy jsou zřizovány církví, dvě státem a jedna obcí. Z pohledu celkového počtu žáků středních škol se ve školním roce 2021/2022 vzdělávalo ve SŠ zřizovaných Královéhradeckým krajem 83 % žáků v denní formě vzdělávání.

Dlouhodobě je v regionu nejvyšší zájem o studium v oborech vzdělání zakončených maturitní zkouškou. Ve školním roce 2020/2021 bylo přijato do prvních ročníků maturitních oborů vzdělání 71,3 % žáků a do oborů vzdělání s výučním listem 28 % žáků v denní formě vzdělávání.

Z pohledu skupin oborů vzdělání je největší podíl nově přijatých žáků do 1. ročníků v oborech vzdělání Obecná příprava (gymnázia) - 20,1 %, Strojírenství a strojírenská výroba - 8,5 %, Informační technologie - 6,8 %, Elektrotechnika - 6,3 %, Zemědělství a lesnictví - 5,9 %, Ekonomika a administrativa - 5,9 %, Gastronomie, hotelnictví a turismus - 5,3 %.

Strukturálním problémem regionu je pokračující nesoulad mezi požadavky trhu práce a nabídkou kvalifikovaných pracovních sil. Dle zaměstnavatelů absolventi poptávaní na trhu práce nejsou dostatečně připraveni na výkon určitých profesí. V oblasti středního vzdělávání je dalším specifickým problémem nedostatečný zájem o polytechnické a odborné vzdělávání, zejména o učební obory.

Celkem 17 z uvedených středních škol jsou školy zřizované podle § 16, odst. 9 školského zákona. Kraj aktivně podporuje činnosti vedoucí k zařazení žáků těchto škol do běžných tříd a tím i snazšímu začlenění na trh práce např. vzděláváním pedagogických pracovníků těchto škol, nákupem vhodných výukových pomůcek, vybavením, zřizováním cvičných pracovišť.

Rozvoj a zkvalitnění sekundárního školství v regionu je řešeno ve Strategii rozvoje Královéhradeckého kraje 2021-2027 v rámci priority „1. Konkurenceschopný region“ prostřednictvím intervencí v cíli „1.2 Kvalifikované lidské zdroje a kvalitní vzdělávání“. Tato oblast je také ukotvena v platném Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje a v aktuálním Krajském akčním plánu rozvoje vzdělávání Královéhradeckého kraje (dále jen „KAP KHK“).

¹ Český statistický úřad. *Vzdělanostní struktura populace ČR* [online]. 1. čtvrtletí 2021 [cit. 2021-12-01]. Dostupné z: <<https://www.czso.cz/documents/10180/142141225/25012821q102.pdf/6d73d4cc-c365-4191-bf22-b1353f715a50?version=1.3>>.

A. Popis transparentního a nediskriminačního postupu tvorby aktivity RAP

Zpracovatel RAP (sekretariát RSK) spolupracoval při tvorbě aktivity RAP Střední školství s Odborem školství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, který je realizátorem Krajského akčního plánu KHK.

Již v roce 2020 byly všechny střední školy se sídlem v Královéhradeckém kraji všech zřizovatelů vyzvány k předložení svých záměrů pro projekty vhodné k realizaci s podporou z IROP. Mapování zahrnovalo věcné zaměření, předpokládané výdaje, termín realizace i reálnou připravenost projektů. V průběhu tvorby seznamů projektů byly školy průběžně vyzývány k aktualizaci, jednotliví zřizovatelé provedli prioritizaci svých projektových záměrů.

Seznam projektových záměrů středních škol a navrhovaná kritéria pro prioritizaci byly projednány v minitýmu KAP KHK zaměřeném na polytechnické vzdělávání, jehož členy jsou např. zástupci středních škol všech zřizovatelů, hospodářské komory, Svazu průmyslu a dopravy ČR, Národního pedagogického institutu nebo Odboru školství KÚ KHK a dalších.

Pracovní skupina Vzdělávání při RSK byla průběžně zapojena do celého procesu tvorby, projednala aktivitu RAP včetně seznamu a výběru projektů způsobilých k financování z výzev IROP. Aktualizace aktivity RAP je možná po 6 měsících od schválení RSK.

B. Věcná náplň aktivity RAP

Analýza potřeb a absorpční kapacita

Jaké jsou potřeby území v rámci infrastrukturních projektů SŠ, potenciálně financovatelných z IROP, zdůvodnění,

Dle analýzy vyplývající z dokumentů KAP I a II je prioritní podpora výuky zaměřené na polytechnická témata, odborné vzdělávání, ale i na dovednosti, jako jsou podnikavost, gramotnosti, klíčové kompetence. Zároveň je napříč tématy kladen důraz na dodržování principu inkluzivního vzdělávání. Pro zvýšení kvality vzdělávání byly definovány měkké potřeby škol, které se zaměřují na rozvoj žáků i pedagogů a s nimi související infrastrukturní záměry. Ovšem základní podmínkou dosažení cílů KAP je kvalitní infrastruktura především v podobě staveb sloužících svému účelu. Jedním ze základních prostředků vedoucích k naplnění cílů KAP je investiční vybavení budov škol a školských zařízení.

Pro realizaci těchto aktivit je třeba školám pro formální i neformální vzdělávání zajistit kvalitní moderní prostředky pro výuku, která bude v souladu se současnými požadavky institucí a firem. Mezi nejvýznamnější potřeby patří vybudování dílen, odborných učeben, laboratoří, úpravy dalších prostor potřebných pro přípravu výuky apod.

Nezbytný je nákup moderního vybavení, které mohou žáci i pedagogové využívat ve vzdělávacím procesu. Pro inkluzivní vzdělávání je nutné zajištění kompenzačních pomůcek, zajištění bezbariérových tras a odstranění překážek nejen ve škole, ale i v neučebních prostorách.

Z analýz plyne, že na trhu práce je největší poptávka po technicky zaměřených pracovnících. Rychlý vývoj technologií vede k zastarávání stávajícího vybavení škol a neumožňuje pružně reagovat na požadavky zaměstnavatelů. Odpovídající vybavení škol zvýší zájem žáků o studium polytechnických oborů a skladba absolventů bude zároveň více odpovídat požadavkům trhu práce.

Všechny střední školy se sídlem v Královéhradeckém kraji všech zřizovatelů byly vyzvány k předložení svých záměrů pro projekty vhodné k realizaci s podporou z IROP. Mapování zahrnovalo věcné zaměření, předpokládané výdaje, termín realizace i reálnou připravenost projektů.

Mapování absorpční kapacity území kraje pro projekty IROP

Absorpční kapacita kraje v rámci mapování projektových záměrů středních škol v regionu je orientačně v hodnotě 1,6 mld. Kč (viz Příloha KAP KHK – Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury SŠ, VOŠ a konzervatoře). Ve vazbě na aktivitu RAP Střední školství a na základě prioritizace záměrů a projektové přípravy včetně vývoje dotačních podmínek byl sestaven seznam projektů pro aktivitu RAP, který odpovídá částce 324,2 mil. Kč (viz Příloha RAP KHK – střední školy).

Absorpční kapacita Královéhradeckého kraje za speciální školy na základě sběru projektových záměrů je orientačně v hodnotě 653,7 mil. Kč (viz Příloha KAP KHK – Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury školských poradenských zařízení a vzdělávání ve školách a třídách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona).

Způsob prioritizace potřeb, tj. na základě čeho budou projekty zařazovány na seznam. Dle jakých kritérií budou projekty vybírány na finální seznam (do 130 % alokace na kraj):

V rámci mapování absorpční kapacity byli osloveni všichni zřizovatelé škol v Královéhradeckém kraji, aby zaslali své projektové záměry, které mohou být financovány z IROP v období 2021–2027.

Odborný tým složený z pracovníků odboru školství, realizačního týmu KAP, zástupců kraje na základě priorit kraje sestavil kritéria pro výběr projektů, která byla schválena členy Pracovní skupiny Vzdělávání při RSK.

- soulad projektového záměru se strategickými dokumenty KHK
- podíl stavebních úprav
- připravenost projektového záměru

Zdroj:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje
- Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Královéhradeckého kraje
- Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2021–2027
- Akční plán strategie rozvoje KHK do roku 2024
- Mapování absorpční kapacity území kraje (projekty do IROP)
- Expertní přístupy členů PS Vzdělávání při RSK

Cílový stav

Smyslem realizovaných projektů je podpořit připravenost absolventů pro trh práce, rozvíjet polytechnického a odborné vzdělávání a také podpořit začleňování a integraci. Investice do odborného zázemí středních a vyšších odborných škol přispějí ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji. Moderní vybavení vytvoří a zlepší podmínky pro výuku, která bude odpovídat moderním trendům a požadavkům na vzdělávání a umožní rozvíjet klíčové kompetence ve

vazbě na budoucí uplatnění na trhu práce. Také budou zajištěny podmínky pro efektivní inkluzivní vzdělávání, bezbariérové trasy a odstraněny překážky jak ve škole, tak i v neučebních prostorách.

Finanční alokace

Finanční alokace aktivity RAP „Střední školství“ odpovídá podílu financování z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) = **196 327 531,09 Kč** (42. výzva IROP) dle klíče schváleného Asociací krajů ČR. Finální seznam projektů odpovídá částce z EFRR ve výši 255 284 290,42 Kč (130 % alokace).

Závazek RAP

Indikátory výstupu:

- Počet podpořených škol či vzdělávacích zařízení

6

Bariéry/rizika

Druh rizika	Popis a fáze projektu, ve které je možné riziko očekávat	Popis předcházení/eliminace rizika
Technická rizika	Nedostatky v projektové dokumentaci	Kvalitně provedená projektová příprava a smlouva o dílo se zhotovitelem stavby či dodavatelem vybavení
	Dodatečné změny požadavků investora, případně náležitosti technických podkladů formálně nesprávné	Investor a projektový manažer zajistí dotační dohled dle podmínek IROP a pravidelnou kontrolu technických podkladů (zápisy z kontrolních dnů, stavební deník, fakturace apod.).
	Nedostatečná koordinace stavebních prací	Na stavbě bude zajištěn autorský dozor i technický dozor investora, kteří budou komunikovat s odborným týmem investora.
	Výběr nekvalitního dodavatele	Zadávací řízení na dodávku stavebních prací, dodávek a služeb jasně specifikuje požadavky na dodavatele. Dodavatel v nabídce uvede délku záruční doby, servisní podmínky, platební podmínky a způsob řešení závad.
	Nekvalitně provedené technické řešení (závadnost, poruchovost)	Smlouva o dílo bude ukládat smluvním stranám povinnosti a práva při řešení závad a poruch díla včetně způsobu jejich odstranění a bude vycházet z podmínek zadávacího řízení.
	Nedodržení termínu realizace	Ve Smlouvě o dílo bude přesně stanovený termín předání díla, a zároveň je v žádosti o poskytnutí dotace ponechána dostatečná časová rezerva pro termín ukončení projektu.
	Živelné pohromy, případně poškození, ztráta pořízeného investičního majetku, úmyslná škoda	Majetek pořízený prostřednictvím dotace bude neprodleně pojištěn proti jeho poškození, ztrátě a škodě po dobu udržitelnosti projektu a díle.
	Nekvalitní/neúplný projektový tým, respektive změna projektového týmu	Vynucená změna projektového týmu by mohla ovlivnit průběh projektu z důvodu specializace členů a orientace v dané problematice. Je nezbytné nominovat a informovat alternativní zástup pro jednotlivé členy projektového týmu.
Finanční rizika	Neobdržení dotace	Neschválení dotace na realizaci projektu by znamenalo neuskutečnění investice v plánovaném období, a proto bude projekt ve fázi maximální připravenosti a žádost bude kvalitně zpracována odborníky v dané oblasti.
	Krácení dotace	Veškeré náklady, uvedené v rozpočtu projektu, vychází z cen v místě a čase obvyklých (průzkum trhu) a u stavebních prací jsou projektantem rozpočtovány dle běžných standardů.
	Neproplacení veškerých způsobilých výdajů	Bude zajištěna průběžná kontrola náležitostí účetních dokladů/úhrad a plnění podmínek IROP. Změny v projektu budou řádně hlášeny poskytovateli dotace. Bude vytvořena i finanční rezerva ve vlastních zdrojích žadatele.
	Nedostatek finančních prostředků na předfinancování a v průběhu realizace	Investor bude mít zabezpečené dostatečné cash-flow na předfinancování i kofinancování projektu ve fázi realizační i udržitelnosti. Kalkuluje s vyrovnaným rozpočtem. V rámci rozpočtu bude investor kalkulovat i s případným nárůstem cen v důsledku nepředvídatelných událostí (epidemie, živelné pohromy, válečné konflikty).
	Zvýšení cen vstupů, tzn. růst investičních výdajů v investiční fázi projektu	Podmínky zadávacího řízení a Smlouva o dílo musí zajistit maximálně možné % růstu investičních výdajů nad rámec vítězné nabídkové ceny, což ošetřuje i Zákon o veřejných

Druh rizika	Popis a fáze projektu, ve které je možné riziko očekávat	Popis předcházení/eliminace rizika
		zakázkách č. 134/2016 Sb., v platném znění. Nepředvídatelné práce, které vzniknou v průběhu realizace projektu, musí mít žadatel vyčleněno dostatek finančních prostředků.
Právní rizika	Nedodržení pokynů pro zadávání VZ, tj. metodicky nesprávně provedený výběr dodavatelů a poskytovatelů služeb	Při výběru dodavatelů se žadatel řídí Zákonem č. 134/2016 Sb., o veřejných zakázkách v platném znění a metodikou IROP pro zadávání veřejných zakázek.
	Nedodržení podmínek IROP	Řízení projektu bude zajištěno vlastními pracovníky či externí organizací, která má rozsáhlé zkušenosti s přípravou a řízením investičních i neinvestičních projektů.
	Nedodržení právních norem ČR, EU	Veřejný zadavatel, vždy poskytuje v souladu se zákony ČR, s aktuálně platnou legislativou EU a podmínkami IROP.
	Nevyřešené vlastnické vztahy	Před podáním žádosti o dotaci budou identifikovány a zkontrolovány/vyřešeny všechny vlastnické vztahy (majetek, pozemky, ...).
Provozní rizika	Nedostatek poptávky po službách nebo výrobcích	V přípravné fázi byla provedena důkladná analýza opodstatněnosti projektového záměru. Projektový záměr je v souladu s opatřením IROP a dále v souladu se strategickými a koncepčními dokumenty Královéhradeckého kraje.
	Nedostupná kvalitní pracovní síla v době udržitelnosti	Veřejný zadavatel při výběru zaměstnanců postupuje transparentním a nediskriminačním přístupem. Výběrová řízení jsou transparentně uveřejňována.
	Nenaplnění dodavatelsko-odběratelských smluv	Smlouvy ošetřují práva a povinnosti obou smluvních stran (sankce či poplatky při neplnění) tak, aby zadavatel neutrpěl významné škody ve vazbě na IROP.
	Nedodržení indikátorů výzvy IROP	Závazné monitorovací indikátory budou navrženy reálně v hodnotě, kterou je možné realizací projektu dosáhnout po dobu udržitelnosti od finančního ukončení projektu a dále.
	Nedostatek finančních prostředků v provozní fázi projektu	Finanční plán provozní fáze projektu je kalkulován s maximální přesností na základě zkušeností a provozování typově podobných projektů již dříve realizovaných.
	Krach investora /provozovatele	Rozdíl mezi provozními náklady a výnosy bude hrazen z rozpočtu provozovatele (žadatele) tak, aby byla zajištěna finanční stabilita projektu po dobu udržitelnosti projektu a dále.

C. Příloha – Infrastrukturní rámec projektů

Viz samostatná Příloha RAP KHK – Střední školy (seznam projektů)

Viz samostatná Příloha RAP KHK – Speciální školy (seznam projektů)²

² Příloha za Speciální školy bude finálně sestavena a schválena později, dodatečně jako samostatný dokument, z důvodu zatím nedokončené diskuse na národní úrovni nad finálními podmínkami pro RAP a s tím souvisejícím nastavením výzvy IROP.

Seznam zkratek

CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
IROP	Integrovaný regionální operační program
ITI	Integrované územní investice
KAP	Krajský akční plán rozvoje vzdělávání
KHK	Královéhradecký kraj
KÚ	krajský úřad
KPSV	koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
RAP	Regionální akční plán
RIS3	Regionální inovační strategie
RSK	Regionální stálá konference
SRR	Strategie regionálního rozvoje